



Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvernnavdelingen

Saksbehandler: Tor Punsvik
Tlf.: 38 17 66 77

Deres ref.:
Vår ref.: 2008/154

Vår dato: 22.03.2011
Arkivkode: 433.50

Medlemmer i Kontaktutvalget for rovviltsaker i Vest-Agder
(se adresselista)

Referat fra møte i Kontaktutvalget for rovviltsaker i Vest-Agder 21.03.2011

Tilstede: Gunn Siri Ousdal (Vest-Agder Bondelag) og Sven Haughom (Vest-Agder Sau og Geit), Oddny Omdal (Rovviltnemnda Region 1), Arne Brøvig (Arbeidsutvalget for kommunal viltforvaltning i Vest-Agder), Kari Røysland (Vest-Agder Jeger- og fiskerforbund), Gunnulf Mannflå og Sigmund Å. Rossevatn (GFO), Torbjørn Fredriksen (Naturvernforbundet i Vest-Agder), Bjarne Aasland (Mattilsynet), Helge Fossen (Vest-Agder Bonde- og småbrukarlag), Kjell Magne Larsen (skadefellingslaget i Vest-Agder), Kristian Eiken Olsen (SNO), Tor Punsvik (fylkesmannen).

Møtet varte fra kl. 11.00 til 15.00, og ble holdt på Torvløbakkan Gard i Kvinesdal. Gunn Siri Ousdal (leder av kontaktutvalget) ledet møtet, og sekr. Tor Punsvik refererte.

Dagsorden

Sak 01/11 Merknader til referat og innkalling

Helge Fossen hadde følgende merknader til referat fra forrige møte:

- Den vonde opplevelsen til saueiere som var rammet av ulveangrep var omtalt på møtet, men ikke tilstrekkelig gjengitt i referatet.
- GFO's påpekning av mangelfull koordinering mellom fylkesmennene i forbindelse med lisensjakt på ulv var ikke omtalt i referatet.
- I referatet står at beredskapsopplegget med avgjerdet område for å ta inn sau fra angrepne besetninger ikke var benyttet de siste to år. Dette skyldes at dette tilbudet ikke tilfredstilte krav til de som drev økologisk sauedrift.

Sak 02/11 Rovviltnemndas arbeid

Oddny Omdal orienterte om arbeidet i nemnda og saker som skulle opp til behandling i nemnda dagen etter:

- Det er ønske om tettere samarbeid med Region 3 (mest jerv) og Region 2 (ulv). Konkrete planer vil bli drøftet.
- Nylig fikk nemnda melding om at tilskuddsmidler til skadeforebyggende arbeid ville bli redusert fra kr. 1,5 mill. i 2010 til kr. 1,0 mill. i 2011. I Vest-Agder er det søkt om kr. 250 000,- via fylkesmannen – til skadefellingslag m.m. (kr. 200 000,-) og oppfølging av kongeørnprosjekt i Region 1 (kr. 50 000,-). Nemnda skal fordele tilskuddsmidlene på møte.
- Brev fra Fylkesmannen i Vest-Agder til nemnda om behov for større forutsigbarhet og fleksibilitet i forvaltningen av ulv i region 1.
- NINA vil orientere nyetablert nettsted for rovviltdata www.rovdata.no.
Nettsiden anbefales på det sterkeste – og tegn nyhetsabonnement!

Sak 03/11 Rovviltstatus i fylket

Kristian Eiken Olsen (SNO) orienterte om rovviltstatus i fylket, og oppsummerte hendelser etter forrige møte i desember.

- Sikre observasjoner av ulv var kun påvist i Aust-Agder, hvor ulv ble felt under lisensjakt 27. februar i Froland. Jakta ble ledet av leder for skadefellingslaget i Aust-Agder. Det var en stor hannulv på 51 kilo som hadde skabb (middsjukdom som angriper pels og gir kraftig kløe)
- En gaupe ble felt tidlig i februar ved Vigeland i Lindesnes av lokalt jaktlag. Trolig ung hann på 18,7 kilo.
- I uke 9 ble en jerv sporet på vei sørover på Naglestadheia i Hægebostad. Den ble kun sporet et kort stykke, men biologisk materiale er sendt inn for identifisering. Det har ikke kommet inn meldinger om denne jerven i ettertid, og den antas å være langt av sted nå.
- Gaupejakta i Aust-Agder ble stoppet etter at hodyrkvoten i Region 1 ble brukt opp, men nemnda åpnet sist uke for at ytterligere to gauper kan felles vest i Region 2. Gaupejakta i Vest-Agder er kvotefri, og det har vært forsøkt nye gaupejakter (Kvinesdal og Vigmostad) etter første felling. Sporing av gaupe blir ikke prioritert fra SNO's side med mindre det er snakk om familiegrupper eller opptreden i nye områder.

Sven Haugom påpekte den viktige betydningen det hadde for bufeeierne å vite hvor gauper opptrådte i fylket, med tanke på kommende beitesesong. Helge Fossen mente SNO/fylkesmann var for dårlige til å få ut informasjon ut til de berørte i næringen og andre naturbrukere. Tor Punsvik var enig i at informasjonsarbeidet er særdeles viktig, og at det var viktig å tenke på alle aktuelle målgrupper. Med referatet sendes også ut forslag til ny infofolder "Rovvilt i Vest-Agder 2011", også i A4 format for laminering og opphenging på turisthytter m.m. Tilsvarende tar Tor Punsvik kontakt med Kristiansand og Oppland Turistforening mtp å få lagt ut infomateriell på turisthyttene. Medlemmene bes vurdere om det er nye målgrupper vi bør sende folderen til, og fjorårets utsendelsesbrev følger vedlagt referatet.

Sak 04/11 Etablering av interkommunalt skadefellingslag i Vest-Agder

Tor Punsvik orienterte om status for arbeidet. I månedsskiftet januar/februar gikk det ut henvendelse til alle kommunene om å oppnevne medlemmer til et interkommunalt skadefellingslag i Vest-Agder. Kommunene ble bedt om å vurdere antall deltakere etter rovvilthistorikk og bufeinteresse, og vektlegge følgende forhold ved oppnevning; jegerferdighet, lokalkjennskap, tilgjengelighet i forhold til aksjon på kort varsel og personlig evne til å innordne seg i et fellingslag.

Tor Punsvik har vært i kontakt med Åseral kommune som den mest aktuelle vertskommunen og ny henvendelse med konkretisering av oppgaver m.m. blir sendt kommunene etter at Arbeidsutvalget for kommunal viltforvaltning har hatt sitt møte 28. mars for bl.a. å drøfte etableringen av skadefellingslaget. Referat fra dette møtet vil bli sendt kontaktutvalgets medlemmer når det foreligger. Det var ingen innvendinger til det pågående arbeidet, men Sven mente de hadde en betydelig vei å gå i Rogaland for å komme opp på et tilsvarende beredskapsnivå.

Kjell Magne Larsen orienterte om at 2-3 stykker fra skadefellingslaget kom til å delta på bjørnesporingsamling i Flå i Buskerud i slutten av mai, bl.a. med formål å få godkjent hunder til søk på bjørn. Det er viktig at skadefellingslaget også har medlemmer med denne type spesialkompetanse.

Helge Fossen påpekte betydningen av at også deltakernes sikkerhet ble ivaretatt, hvis det for eksempel var aktuelt å søke felling av skadegjørende bjørn. Det var enighet om at dette hensynet må ivaretas.

Sak 05/11 Forvaltning av ulv i Region 1 – innspill fra fylkesmann til rovviltnemnd

Tor Punsvik orienterer kort om innhold i brevet som var sendt nemnda for behandling. Det presenterte utfordringene streifende ulv utgjorde for bufenæring og forvaltning i Vest-Agder, og hadde 4 konkrete forslag til behandling i nemnda:

- 1) Økt forutsigbarhet og effektivitet i håndtering av skadefellingstillatelse på ulv i Region 1 – herunder å få sentral aksept for at ulv bør kunne tas ut når sporsnøforhold foreligger og det ikke lenger er beitesesong. Sporsnø er etter all erfaring en forutsetning for uttak av ulv på skadefellingstillatelse.
- 2) Større kvoter for lisensjakt og skadefelling på ulv i Region 1, for å øke effektiviteten dersom kvoter brukes opp og det stadig er ønske om ytterligere skadefelling/ lisensjakt.
- 3) Fylkesmannen ønsker nemndas støtte i synet på størst mulig regional fleksibilitet i bruk av både skadefellingstillatelser og lisensjakt som skadeforebyggende virkemidler. Lisensjakt vil være velegna i forbindelse med hjorteviltjakt, og der grunneierne er godt organisert og ønsker å nytte lisensjaktmuligheten. Utover dette vil skadefellingstillatelser og skadefellingslaget være det mest troverdige alternativ.
- 4) Det foreslås justeringer i teksten i Forvaltningsplan for rovvilt i Region 1, slik at det ikke lenger oppfattes som unormalt at ulv kan felles utenfor beitesesongen.

Sven Haugom var på næringas vegne svært fornøyd med fylkesmannens initiativ, og hadde også orientert om dette overfor Sau og Geit sentralt. Torbjørn Fredriksen orienterte om at Vest-Agders avdeling av Norges Naturvernforbund var uenig i punktene 1 og 4 i fylkesmannens brev. Naturvernforbundet mener ulv skal ha mulighet for å vandre ut av fylket igjen, og ønsker å beholde terskelen for skadefelling.

Sak 06/11 Skadeforebyggende tiltak 2011

Tor Punsvik orienterte kort om de to temaene som var spilt inn fra Fylkesmannen i Vest-Agder til rovviltnemnda; skadefellingslaget og oppfølging av kongeørn (kameraovervåking av reirlokalteter). Dessuten hadde Helge Fossen søkt (både Region 1 og 2) et stort prosjekt for inngjerding av område der besetninger i skadeutsatte områder kunne føres. Prosjektet var beregnet til totalt mer enn 2 millioner kroner og ble ikke ansett aktuelt å finansiere via tiltaksmidlene nemnda disponerer.

Sak 07/11 Kongeørnprosjektet i Region 1

Et av de viktige målene med prosjektet er å få mer kunnskap om kongeørna som skadegjørere på bufe, samt kartlegge status for bestandene i de 4 fylkene. Prosjektet ledes av Toralf Tysse i Rogaland, og bistås av Gunnar Bergo på Voss. Dette er de meste kompetente personene på kongeørn i vår region. I Vest-Agder er det blant annet ønskelig å få etablert kameraovervåking ved et eller flere reirlokalteter. Der med vil en få bedre innblikk i hva slags byttedyr som tas til reir, sjøl om lam ofte er så store at de i all hovedsak fortæres på slagplassen.

Sak 08/11 Eventuelsaker

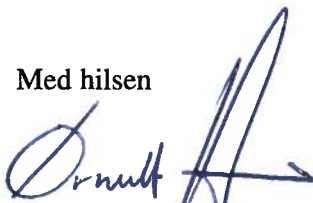
- a) **Bruk av nødparagrafen.** Det ble stilt spørsmålstegn med hvor reell nødparagrafen er hvis en saueeier feller et freda rovvilt ved eller i besetningen sin. Må det være skadde husdyr på plassen m.m.? Dette opptar mange, og spørsmål om bevæpning under tilsyn er aktuelt. Tor Punsvik har etter møtet sendt henvendelse til sentrale personer i DN for å få avklaringer og eksempler på saker som har vært til doms for å få bedre oversikt over grenseganger. Lovverket sier som følger: For avliving av vilt til forsvar av person og dyr gjelder naturmangfoldloven § 17. *“Vilt kan avlives når det må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på person. Eier, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt under direkte angrep på bufe, tamrein, gris og fjørfe.”* Rovviltforskriften utdypet dette i § 13a: *“ I tillegg kan eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, avlive jerv og gaupe når avliving må anses påkrevd for å fjerne en umiddelbar og betydelig fare for skade på bufe, tamrein og gris. Avliving og forsøk på avliving skal straks meldes til politiet.*

Tor Punsvik ettersender ny informasjon på dette når det foreligger

- b) **Helsetilsyn og tap – Mattilsynet m.m.** Bjarne Aasland orienterte kort om det tilsyn som utøves i forhold til næringen, med bl.a. som siktemål å avdekke tapsårsaker på beite. Sven Haugom og Tor Punsvik har begge vært involvert i de tre siste dødspeileprosjektene som har vært gjennomført i Vest-Agder. To sesonger i Blåberg i Hægebostad og to i grensetraktene mellom Rogaland og Vest-Agder (Lund, Flekkefjord og Sirdal). Disse avdekket betydelige naturlige tapsårsaker, og rovvilt utgjorde svært lite av tapene i disse undersøkelsene. I tilsvarende prosjekt vest i Aust-Agder (og deler av Åseral) i 1996 utgjorde derimot gaupe og kongeørn en betydelig tapsårsak. Disse prosjektene er svært ressurskrevende, og bruk av andre metoder som radiobjeller har så langt ikke vist seg velegna for våre forhold med ulendt terreng osv.

Sekretæren takker for et godt og konstruktivt møte. Det tas sikte på at neste møte også holdes i samme lokaliteter. Tidspunkt vil bli meldt så snart rovviltneimnda har avklart tidspunkt for sitt møte i mars. Det er ønskelig at kontaktutvalget samles i forkant av dette.

Med hilsen



Ørnulf Haraldstad
fung. miljøverndirektør



Tor Punsvik
viltforvalter

Adresseliste (*sendes også som e-post av saksbehandler*):

Oddny Omdal	Balchensv. 35	4556 Hamresanden
Jon Grindland	Grindland	4646 Finsland
Vest-Agder Saualslag v/ Sven Haughom	Haughom	4440 Tonstad
Kommunene v/ Arne Brøvig	Straiskleiva 60	4618 Kristiansand
Vest-Agder Bondelag v/ Gunn S. Ousdal	Ousdal	4440 Tonstad
Naturvernforbundet i V-A v/ Torbjørn Fredriksen	Grøngjelvn. 33	4514 Mandal
V-A JFF v/ Øystein Stamland	Wolframvn. 66	4629 Kristiansand
Mattilsynet i V-A v/ Bjarne Aasland	Felles postmottak	Postboks 383 2381 Brummunddal
Skadefellingslaget i V-A v/ Arnt H. Dragland	Grøndokkmoen	4580 Lyngdal
V-A Fylkeskommune v/ Bjørg Hellem	Seviceboks 517	4605 Kristiansand
SNO v/ Jon Erling Skåtan	Birkeland	4592 Kvås
GFO v/ Gunnulf Manflå		4536 Bjelland
GFO v/ Sigmund Å. Rossevatn	Rossevatn	4596 Eiken
V-A Bonde og Småbrukarlag v/ Helge Fossen	Kalland	4737 Hornnes

Kopi: (*kun e-post, sendes av saksbehandler*)

Fylkesmannen i Aust-Agder, v/ Per Ketil Omholdt

Fylkesmannen i Rogaland v/ Anders Braa

Vest-Agder Jeger- og Fiskerforbund (vestagder@njff.org)Bondelagets Agderkontor (agder@bondelaget.no)DN/ artsavdelingen v/ Knut Morten Vangen (knut.morten.vangen@dirnat.no)Ole Steffen Gusdal, landbruksavdelingen (osg@fmva.no)

